

(Ens) parlem amb propietat?

Published by [Helena Ojeda Vidal](#) [1] on 03/12/2014 - 13:01 | Last modification: 01/10/2020 - 14:42

Sobre l'interrogant compartit de si existeix la gestió públic-comuna de la cultura, proposo prendre com a punt de partida l'afirmació que el que sí existeixen són els fets culturals gestats en el si d'una comunitat de referència, per la qual cosa neixen amb l'essència o propietat públic-comuna. Aquí dubto de si es reconeix aquest origen i, si es fa, com, qui i en quin grau.

Penso que no ha de pre-existir un format de gestió públic-comuna. Apostaria, doncs, per no dedicar molta energia a pensar, dir, redir i prescriure un model, ja que corre el més que probable risc de no ser transferible o vàlid per a les realitats diverses un cop dissenyat.

Propietats d'una gestió públic-comuna qualsevol... o de qualsevol gestió comunitària

Qui

Mireu aquesta definició de la RAE sobre el concepte administració, en l'accepció relativa a ~ de negocios:

1. f. Der. Cuasicontrato que se origina por el cuidado de intereses ajenos sin mandato de su dueño.

Doncs m'ha semblat molt adient per definir l'exercida per L'Administració en relació a la propietat dels recursos públics que avui encara domina.

Obviat ara l'exercici autoritari i unilateral que els poders públics fan sovint de les seves funcions (sobretot pensant en el context Barcelona ciutat) em preocupa quin paper assumim des de les realitats comunitàries. En quin grau cedim poder o deixem d'exercir-lo. Per exemple, quan ens referim a L'Administració tot personificant-la o esperant-ne "un paper actiu". Mitjançant aquesta personificació atorguem, per passiva o per autoomissió comunitària, un poder o autoritat que ens suposa després una enorme contradicció i contratemps perquè no la volem legitimar quan actua en conseqüència. Si un domini no troba resistència, adquireix més poder. I el domini d'una part important dels recursos públics és avui per avui una inaccessible fortalesa... o búnker.

Prenent la [proposta](#) [2] que Nicolás Barbieri llença de "redefinició (i no supressió) de les responsabilitats de les administracions públiques", amb el que estic d'acord, afegeixo la proposta de redefinició (i no supressió) de les responsabilitats de la societat.

Gestionar i administrar implica governar. Per tant, la gestió públic-comuna o comunitària implica govern de la comunitat. Les comunitats han de ser el legítim subjecte polític amb poder de decisió i capacitat de gestar i gestionar. I també on compartir i gaudir de l'accés integral a la cultura. Més enllà de les comunitats en tant que col·lectius vinculats a un territori o grup social, quan parlo de la comunitat no ho faig pensant en cap ens preestablert ni tancat, sinó en allò que es va creant i transformant en funció del que la vincula. El subjecte polític 'comunitat' comparteix una voluntat per ser i sentir-se part dels processos de gestió al voltant d'unes normes consensuades. I això implica compromís i l'assumpció de responsabilitats. En aquest sentit em pregunto: Com (re?)definim les nostres responsabilitats per contribuir efectivament als processos col·lectius de reapropiació del patrimoni del comú?

Què

Qualsevol recurs públic ha de poder ser gestionat comunitàriament o per al bé comú. Pot ser un equipament municipal, un servei de bicis urbanes, un solar o un edifici okupat. Però cal tenir present que la gestió públic-comuna o comunitària sobrepassa la cosa o projecte/recurs a gestionar i implica les gestions quotidianes de les relacions socials que se'n deriven (cures, afectes, suport mutu...), i també de la creativitat, la cooperació o la reciprocitat, així com de les necessitats compartides i definides en primera persona del plural.

Com

Travessant pel mig conceptes normalment rebaixats del seu potencial real com l'accés a la cultura o la participació, crec que per parlar amb i de propietat, podem dir que una gestió és públic-comuna o comunitària si garanteix l'accessibilitat oberta als espais de gestió i decisió (de manera que participar signifiqui ser-ne part si es vol), transparència i mecanismes d'autocontrol en els processos de gestió (a tota estructura social es donen relacions de poder que hem de preveure i gestionar per exercir l'horitzontalitat que pretenem). També és important el vincle territorial i la voluntat d'esdevenir una eina al servei de la comunitat que envolta el projecte per tal de transformar l'entorn que habita. Per últim, caldria garantir la reversió en els propis projectes i retorn a la comunitat mitjançant criteris d'eficiència, eficàcia i responsabilitat social, així com el desenvolupament de mètodes d'avaluació propis que permetin realitzar un balanç social en clau de bé comú i reciprocitat.

És en el si de les comunitats on s'hauran de consensuar les normes i les formes de relació tant intracomunitàries, com comunitat-Administració o comunitat-recursos. En funció de cada context es donaran unes relacions intracomunitàries canviants, que afectaran constantment el consens sobre les prioritats i potencialitats i es posaran en comú unes necessitats o altres, de les quals haurien de derivar les polítiques públiques, o dit d'una altra manera, necessitats a què hauria d'obeir l'Administració (fos la forma que fos la que aquesta funció prengué en unes hipotètiques regles de joc alternatives, cosa que no descartaria d'entrada).

Em sembla necessari, a més de pensar quines propietats comparteixen o tenen en comú els projectes concrets de gestió comunitària de recursos, posar de relleu la importància que aquests contextos micro vagin generant xarxes de connexions i suports, possibilitant i extenent una praxi de gestió públic-comuna de recursos basada en la diferència com a model i en l'empoderament de les comunitats com a principi. I no hi ha empoderament col·lectiu sense empoderament individual, amb les inherents complexitats i arrítmies que això comporta i que també caldrà gestionar.

Helena Ojeda

ha treballat en la gestió i autogestió comunitària des de diferents llocs, barrets i espais, des de compromisos militants i remunerats. Ara i des de fa cinc anys, és membre de la comissió gestora del [Casal de Barri Prosperitat](#) [3], un equipament municipal de gestió ciutadana, on exerceix tasques de coordinació del projecte, intentant que respongui efectivament a criteris de gestió comunitària cada dia.

Categories: Debat 2014

Categories: Debats Interacció

Categories: Article

Tags: polítiques públiques

Tags: administració local

Tags: governança

Tags: procomú

Tags: comunitats

Tags: institucions culturals

Tags: #debat14

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2014/12/03/ens-parlem-amb-propietat>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/ojedavh>

[2] <http://interaccio.diba.cat/node/5492>

[3] <http://www.casalprospe.org/>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/5538>